

ДЕСАНКА СТОЈИЋ-ЈАЊУШЕВИЋ

ПРИРУЧНИК ЗА УЧИТЕЉЕ УЗ
ПОЛУПРОГРАМИРАНИ УЏБЕНИК
УЧИМ ЛАТИНИЦУ
ЗА ДРУГИ РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА • БЕОГРАД
2004

Рецензенти

др ВУК МИЛАТОВИЋ,
редовни професор на Учитељском факултету, Београд

ИВАНА ВАСИЉЕВИЋ,
професор разредне наставе у Основној школи
„Уједињене нације“, Београд

ЉУБИША БУДИМИР,
професор разредне наставе у Основној школи
„Краљ Петар I“, Београд

Уредник

ЗОРАН Ј. МИСАИЛОВИЋ

Одговорни уредник

др ПЕТАР ПИЈАНОВИЋ

Директор и главни уредник

др РАДОШ ЉУШИЋ

Концепција полупрограмираног уџбеника „УЧИМ ЛАТИНИЦУ“ за II разред основне школе

Посматран у целини, ово је полупрограмирани уџбеник чије је програмирање условљено специфичношћу наставних садржаја који се уче, степеном интелектуалног развоја ученика, њиховом оспособљеношћу за самосталан рад и тежњама за осавремењавање методике наставе српског језика.

У Уџбенику су програмирани задаци суштинских садржаја – *учење абецеде* – у којима *сваки задатак може бити решен само једним могућим начиним одговором*. Поред ових програмираних задатака, понуђени су на истој страни и разноврсни задаци за примену и вежбање решених програмираних задатака, због чега је Уџбеник полупрограмиран, а не у целини програмиран.

ЛАТИНИЦА СЕ УЧИ ПОМОЋУ ВЕЋ НАУЧЕНЕ ЋИРИЛИЦЕ.

На странама 8 и 9 дате су упоредо азбука и абецеда, методички осмишљено помоћу три боје (зелене, црвене и црне), које су овде основно, најефикасније дидактичко средство за учење, запамћивање и упоређивање облика слова ћирилице и латинице, за уочавање истоветности, сличности и разлике облика слова за исте гласове.

Зато је ова упоредна табела азбуке и абецеде дата и на засебном картону, да је ученик стави на сто поред Уџбеника да би могао лакше и брже да је употреби при учењу. Овом табелом ученик се може служити и у старијим разредима.

У овом полупрограмираном уџбенику *дајт је и одговарајући предвиђени простор за писање*. Поред писања у Уџбенику ученици могу и треба да пишу и у свеске за српски језик, а не треба да купују засебне свеске за учење латинице.

Уџбеник УЧИМ ЛАТИНИЦУ конципиран је као полупрограмирано наставно градиво по којем ученик може да ради самостално, у групи и са целим одељењем. Тежиште је на индивидуалном раду.

У процесу учења латинице комбинују се вербално-текстуално и моторно учење и учење помоћу решавања проблема.

У првом делу Уџбеника уче се велика и мала штампана слова и читање. У другом делу Уџбеника уче се велика и мала писана слова и писање.

Ред слова у Уџбенику није састављен ни по азбуци, ни по абецеди, већ по дидактичким принципима. **Ред учења слова је састављен по принципу поступности повећања тешкоћа у односу на сличности и разлике у облику слова као знака за гласове**, и у односу на способности деце за перципирање и уочавање истоветности, различитости и сличности облика слова.

При учењу сваког слова, без обзира на редослед, основни принцип у методици рада је у Уџбенику да се увек подвлачи однос: *јлас – слово ћирилице и*

јлас – слово латинице

и да се они упоређују. Слова се одмах примењују у речима и кратким реченицама писмено. А учитељ ће обавезно радити говорне аналитичко-синтетичке вежбе с ученицима.

Слова се уче према њиховој функцији по два или три у групи, осим прве групе слова у којој су седам слова истог облика за исте гласове и у ћирилици и у латиници (страна 11).

Облик сваког слова се посебно перципира да би се уочиле разлике, истоветности, мање или веће сличности у облику слова ћирилице и латинице. Најважније је да се схвати однос *јлас – слово*. Посебна пажња у Уџбенику је обрађена на слова латинице која имају исти облик као слова ћирилице али нису симболи за исте гласове.

Слова су сврстана у 11 група.

За учење сваке групе слова предвиђене су четири стране Уџбеника.

На *првој страни* су задаци (информације) за учење слова латинице помоћу ћирилице.

На *групој сирани* су тачни одговори, тј. решења задатака са прве стране (повратна информација).

На *трећој сирани* су задаци за учење слова у њиховој функцији, тј. за читање и писање латинице (информација).

На *четвртој сирани* су тачни одговори, тј. решења задатака са треће стране (повратна информација).

Значи, за учење једне групе слова у њиховој функцији предвиђене су четири стране: две стране задатака (информација) и две стране одговора, тј. решења задатака (повратна информација). Укупно за 11 група слова, читања и писања латинице предвиђене су 44 стране. За увежбавање наученог дат је прилог литеарних кратких текстова, деци блиских и интересантних.

Увођење ученика у технику рада са полупрограмираним уџбеником и учење *прве две групе слова је рад са целим одељењем (фронтални)*.

Савлађивање осталих девети групе слова учи се индивидуалним обликом рада – самосталан рад темпом који сваком поједином ученику одговара.

Ученицима који брже напредују учитељ треба да понуди додатни материјал за вежбање латинице, нарочито писаним словима.

Савладаност латинице проверава се *завршним шестирањем*, које је објашњено у овом приручнику.

Према захтевима Наставног програма учење другог писма – латинице – предвиђено је за II разред основне школе у оквиру наставног предмета српски језик. Деца су свакодневно у контакту с латиницом, јер се називи скоро свих производа, натписи, рекламе и текст ТВ програма пишу латиницом. Све је већи број деце која сама савладају читање латинице, али само понеко дете научи и писање. У сваком одељењу учитељ може сам да предвиди време када ће прећи на учење другог писма, а то је, онда *када су ученици савладали тешко читање ћирилице са разумевањем прочитаног текста и када су оспособљени да извршавају једноставна писмена упућива и задатке.*

МЕТОДИЧКА ОБРАДА ЛАТИНИЦЕ

Методичка обрада латинице обухвата ове методичке захтеве у учењу другог писма:

1. испитивање ученика у познавању латинице – почетно тестирање;
2. упознавање Уџбеника и осталог дидактичког материјала за учење латинице;
3. методичка обрада уводног дела Уџбеника;
4. учење латинице:
 - увођење ученика у технику рада са полупрограмираним уџбеником и
 - увођење ученика у процес индивидуалног учења латинице;
5. испитивање савладаности латинице – завршно тестирање.

ИСПИТИВАЊЕ УЧЕНИКА У ПОЗНАВАЊУ ЛАТИНИЦЕ – ПОЧЕТНО ТЕСТИРАЊЕ

Ученике у школама тестирају психолог и педагог. У мањим школама, нарочито оним која су удаљена од градова, која немају психолога и педагога тестирање обављају учитељи. Они су то учили или у учитељским школама, вишим школама или на Факултетима. Због тих учитеља сам ово тестирање и унела у приручник – да им освежим знање. Табеле за испитивање треба свака школа да набави за своје ученике с тим да слова у табели у рубрици 3 за читање и рубрици за писање буду већа.

Задаци овог испитивања су:

- да сазнамо колико штампаних и писаних слова латинице познаје сваки ученик;
- да ли ученик уме да чита латиницу и како разуме прочитано;
- да ли уме да пише латиницом.

Инструменти испитивања

Инструменти испитивања су:

- 1) абецеда – написана штампаним и писаним словима;
- 2) непозната прича, текст писан штампаним словима латиницом (читанка, или нека књига за децу или штампа);
- 3) непозната прича, текст писан писаним словима латиницом из уџбеника *Учим латиницу*;
- 4) табела за уношење добијених података (у прилогу);
- 5) табак хартије за сваког ученика.

Испитивање

Познавање латинице, у принципу, испитује се на исти начин као и познавање ћирилице. Ми смо већ упознали начин испитивања познавања ћирилице приликом уписа ученика у први разред.* Зато ћемо овде само укратко изложити начин испитивања.

Испитујемо сваког ученика појединачно у засебној просторији.

* Можемо се подсетити поновним читањем *Методичког приручника* Десанке Стојић-Јањушевић, који је штампан уз уџбеник *Моја прва књига* – Буквар, 1981.

Познавање штампаних и писаних слова латинице проверавамо на абеди. Затим, абедним редом проверавамо познавање сваког слова на тексту. Прво испитамо познавање штампаних слова, а затим писаних. Свако слово које дете сигурно препознаје и у абеди и у тексту запишемо на табаку хартије.

Пошто смо проверили познавање штампаних и писаних слова, испитујемо да ли знају да пишу слова.

По диктату учитеља ученици пишу слова појединачно и у речима, и то на свом табаку хартије.

Кад завршимо испитивање познавања слова, ако ученик познаје сва штампана слова (или више од 25), приступамо проверавању читања, а ако познаје и сва писана слова, проверавамо и знање писања.

Читање латинице испитујемо на тексту. Одаберемо погодну, лаку, кратку причу и уз њу припремимо 4–5 питања којима ћемо проверити разумевање прочитаног. Ученик добије задатак да гласно прочита причу, а затим да одговори на питања. Док ученик чита, учитељ слуша да ли чита правилно. Према одговори на питања учитељ оцени да ли ученик разуме или не разуме прочитано или само делимично разуме. Препоручује се смање читања.

Писање латинице испитујемо на тексту који је писан ћирилицом. Припремимо кратак текст писан ћирилицом. Ученик добије задатак да текст писан ћирилицом препише латиницом. Писање латинице можемо проверити и помоћу кратког диктата.

Добијене податке о знању сваког ученика учитељ уноси у индивидуалну табелу, на коју залепи и табак хартије на којој је ученик писао (табела 1).

У табели 1, у рубрици 2, исписана је абеди штампаним словима. Учитељ треба да црвеном оловком прецрта слова која ученик зна да чита, а жутом да прецрта слова која ученик зна и да пише.

Учитељ попуњава и податке о познавању писаних слова.

Остале рубрике учитељ попуњава према добијеним подацима.

На основу попуњених индивидуалних табела, учитељ статистички сређује податке, уноси их у збирну табелу и тако добија снимак одељења (табела 2).

**Табела 1. – ИНДИВИДУАЛНА ТАБЕЛА ЗА ИСПИТИВАЊЕ
ЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ ЧИТАЊА И ПИСАЊА**

ДАТУМ ИСПИТИВАЊА _____

ШКОЛА _____

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ УЧЕНИКА _____

РАЗРЕД _____

ЧИТАЊЕ

	Познаје штампана слова	Укупно познаје штампаних слова	Укупно уме да пише штамп. слова	Не уме да чита	Уме да чита				Примедба
					Правилно	Неправилно	Механички	Са разумевањем	
	<i>Aa, Bb, Cc, Čč, Čč, Dd, Dd dd, Dđ, Ee, Ff, Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll, Lj lj, Mm, Nn, Nj nj, Oo, Pp, Rr r, Ss, Šš, Tt, Uu, Vv, Zz, Žž.</i>								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ПИСАЊЕ

Познаје писана слова	Укупно познаје писаних слова	Укупно уме да пише пис. слова	Не уме да пише	Уме да пише		Примедба
				Правилно	Неправилно	
1	2	3	4	5	6	7

ИСПИТИВАЧ:

УЏБЕНИК И ПРАТЕЋИ ДИДАКТИЧКИ МАТЕРИЈАЛ ЗА УЧЕЊЕ ЛАТИНИЦЕ

За ефикасно учење латинице потребно је набавити за сваког ученика:

- 1) полупрограмирани уџбеник *Учим латиницу*,
- 2) Индивидуалну словарицу – то је кутија малих димензија у коју је смештено 30 пластичних коцкица,
- 3) свеску за писање са широким линијама,
- 4) квалитетну оловку за писање и дрвене бојице.

За одељење:

- 1) зидну словарицу – упоредо за ћирилицу и латиницу са сликама у боји нормалних речи за свако слово (видите прилог у Упутству),
- 2) неколико штампаних текстова из разних извора и још више текстова за писање писаним словима за ученике који брже напредују.

Првих 6 страна у Уџбенику су увод у главни садржај – учење другог писма латинице.

На првој страни Уџбеника четири весела рана стиха Ршумовића с илустрацијом треба само да мотивишу децу да са радошћу прихвате Уџбеник.

Текст „Два писма“ на страни 4. ученици треба да читају бар 2–3 пута да би га схватила, а учитељ да им на већем броју примера објасни значај познавања латинице поред ћирилице што је и порука текста.

На страни 5. штампана су четири стиха Десанке Максимовић на оба писма. Учитељ ће помоћи деци да схвате да ти стихови казују да ми поштујемо све језике и писма свих народа, да поштујемо све људе.

На страни 6. је понуђена занимљива прича у сликама „Свеже обојено“. Деца помоћу слика састављају причу. Тако се вежбају, уче правилан и леп говор и причање. Најзад схвате и поруку приче – поред знања ћирилице треба учити и друго писмо.

После овог уводног дела почиње систематско учење латинице.

УЧЕЊЕ ШТАМПАНИХ СЛОВА ЛАТИНИЦЕ И ЧИТАЊА

Ред слова је састављен по принципу поступности повећања тешкоћа у односу на сличности и разлике у облику слова и у односу на способност деце за перципирање и очување истоветности, различитости и сличности облика слова.

Слова се уче према њиховој функцији по два и три у групи, с истовременим перципирањем сваког појединог слова. Облик сваког слова се посебно перципира да би се уочиле разлике, истоветности, мање или веће сличности у облику слова ћирилице и латинице, и сличности у облику појединих слова латинице. Посебна пажња се обраћа на слова латинице која имају исти облик као слова ћирилице, али нису и симболи за исте гласове.

Слова су сврстана у једанаест група. За учење сваке групе слова предвиђене су четири стране Уџбеника.

На првој страни су задаци (информација) за учење слова латинице помоћу ћирилице. На другој страни су тачни одговори, тј. решења задатака с прве стране (повратна информација). На трећој страни су задаци за учење слова у њиховој функцији, тј. за читање и писање латинице (информација). На четвртој страни су тачни одговори, тј. решења задатака с треће стране (повратна информација).

Значи, за учење једне групе слова у њиховој функцији предвиђене су четири стране: две стране задатака (информација) и две стране одговора, тј. решења задатака (повратних информација). Укупно, за учење једанаест група слова, читања и писања латинице предвиђене су 44 стране. За увежбавање читања и за проверавање наученог дат је прилог од неколико литерарних текстова, деци блиских и интересантних.

За учење нових наставних садржаја по овом уџбенику, ученику који напредује умереним темпом потребно је око 20 часова. Однос између брзине учења најспоријег и најбржег ученика (изузимајући обдарене и најспособније) креће се у распону 1 : 2 и 1 : 3, а то значи 10 : 20 и 6,5 : 20 часова ефективног рада.

Пошто се по овом уџбенику учи индивидуалним обликом рада, за ученике који брже напредују потребно је припремити до-

дајни дидактички материјал за вежбање латинице. За то су нај-погоднији кратки, интересантни текстови с питањима или без њих. Ако се текстови читају са сликовница, из штампе или из књига, онда задатке за читање учитељ поставља усмено или писмено на листићима или табли. Ако је текст припремљен на наставном листићу, задаци треба да буду исписани уз текст.

Пошто ученик на страни 10 Уџбеника упознаје Упутство за учење, прелази се на страну 11. Чита се један по један задатак и дају одговори. Прва два одговора се дају усмено, а остали писмено. Кад се одговори напишу, окреће се страна 12. и проверава тачност једног по једног одговора. Следећег часа решавају се задаци са стране 13, а затим проверава тачност решења на страни 14.

Приликом објашњавања упутства за рад и при обради прве групе слова, учитељ треба детаљно да објасни и покаже како се користе Уџбеник и остали дидактички материјал, у зависности од тога шта ће користити у свом одељењу.

Задаци у Уџбенику, који се односе на учење слова, решавају се и пишу у Уџбенику, и обавезни су за све ученике. *Значи, штампана слова латинице и њихов редни број у абеди и упоређивање с азбуком пишу се у Уџбенику, у за то предвиђеном простору.*

Текстове написане штампаним словима латиницом ученици моју да уче на три начина:

- 1) писањем штампаних текстова у Уџбенику,
- 2) састављањем речи и реченица на Словарици,
- 3) прављењем слова од танке пластичне жице, од пластелина и другог материјала.

Којим ће начином рада које одељење учити штампана слова латинице, зависи од могућности и услова рада у конкретном одељењу и од креативности наставника. У сваком случају, писање текстова штампаним словима не треба много користити. Треба више да се ради са Словарицом и да се учи.

После обраде прве групе слова на исти начин се, радом са целим одељењем, обради и друга група слова (н, њ, и) (странице 15,16).

Обрадом друге групе слова завршава се прва фаза процеса учења латинице, и то фронталним обликом рада. Ученици су већ оспособљени да могу самостално да уче из Уџбеника и да пређу у другу фазу процеса учења.

Самостално учење латинице

Од стране 39. Уџбеника може се прећи на другу фазу учења штампаних слова латинице – то је индивидуално, самостално учење – сваки ученик учи и најпредује својим темпом.

После научених штампаних слова ученик вежба читање латиницом шаливих текстова (странице 41–47 у Уџбенику).

Затим ученик прелази у трећу фазу учења латинице – учење писаних слова латинице.

Учење писаних слова и писања латиницом

Пошто је ученик оспособљен за самосталан рад с полупрограмираним уџбеником, наставља учење док не научи и писана слова латинице. Сваки ученик ради самостално, својим темпом до краја Уџбеника.

За обраду следећих слова за већину ученика биће потребно око 20 часова, без *задавања домаћих задатака*. Значи, учи се само у процесу наставе, сваког дана. Биће ученика који ће ове наставне садржаје савладати за мањи број часова, а неки за више часова, али ће увек бити и ученика којима ће бити потребно и више од 20 часова. Сваки ученик за време часа ради самостално, учи својим темпом, наставља следећег часа, и све тако док не пређе цео Уџбеник.

За време рада учитељ непрекидно обилази ученике, прати њихов рад и по потреби им помаже. Помаже сваком ученику који наиђе на тешкоћу, а највише помаже онима који спорије напредују. *Помоћ не треба да буде у давању решења, већ у ујучивању ученика како сам да реши насталу тешкоћу.*

За децу која теже уче због дислексије и дисграфије учитељ треба да се обрати стручњацима (дефектологу, логопеду, школском психологу).

Треба настојати да ученици не читају повратну информацију пре него што сами реше задатак, макар и погрешно. Ако то неки ученик и учини, боље је да и на тај начин учи самостално, него да му се све показује.

Сваки ученик који успешно заврши задатак пре утрошеног максималног броја часова предвиђеног за цело одељење, треба да добије додатни дидактички материјал који смо већ упознали. Значи, додатни текстови са задацима су намењени ученицима који брже напредују.

За ученике који спорије напредују треба организовати *до-уџинску наставу*.

Учитељ води *евиденцију* о раду сваког ученика, убележава време утрошено за учење и који је успех постигао, до ког степена је савладао латиницу.

Читање и писање латиницом треба свакодневно да вежбамо с ученицима све док новонаучено писмо у потпуности не савладају. Вежбања треба да се раде не само на часовима српског језика, већ и на часовима математике и Света око нас. На часовима језика треба вежбати наставом на два и три нивоа, тј. давањем текстова (рекламе, називи и друго) за читање и вежбати писање, значи да задаци буду прилагођени могућностима ученика.

Математичке задатке треба писати и латиницом.

У настави Света око нас текст треба записивати и латиницом.

Читање текста са ТВ екрана треба често користити, јер је то моћно средство за описмењавање.

Овако разноврсна вежбања латинице у одређеним временским размацама (24–48 часова) веома су ефикасна, јер доприносе да се прва знања латинице брже учврсте до степена аутоматизације.

Када је читање и писање латиницом савладано у потпуности, треба ћирилицу и латиницу подједнако употребљавати.

На крају школске године треба обавити завршно тестирање ученика у познавању латинице и добијене податке упоредити са подацима почетног тестирања.

ИСПИТИВАЊЕ САВЛАДАНОСТИ ЛАТИНИЦЕ – ЗАВРШНО ТЕСТИРАЊЕ

Задаци овог испитивања су да проверимо тачност читања и разумевања прочитаног и да проверимо тачност писања.

Тачношћу читања и разумевања прочитаног испитићемо помоћу шекспирових.

Тачношћу читања проверавамо јасним читањем непознатих шекспирових. Сваки ученик чита по један део текста и према квалитету читања утврђујемо да ли чита:

- течно,
- са малим грешкама,
- са више грешака или
- не уме да чита.

Ако желимо да испитамо и брзину читања, онда примењујемо тест једноминутног читања.

За испитивање разумевања прочитаног одаберемо непознату причу и уз причу припремимо 4–6 питања. Ученици добију задатак да причу прочитају у себи и да писмено одговоре на питања. Одговоре разврставамо као:

- тачан,
- делимично тачан и
- нетачан.

На основу тачности одговора закључујемо о степену разумевања прочитаног.

Добијене податке треба унети у табелу. У табели, поред имена ученика, треба да имамо четири рубрике за четири категорије тачности читања и три рубрике за разумевање прочитаног.

ПРОВЕРАВАЊЕ САВЛАДАНОСТИ ПИСАЊА ЛАТИНИЦЕ КОНТРОЛНИМ ДИКТАТОМ

Припремимо један непознат текст у којем су примењена сва слова латинице. Дужина текста треба да буде одмерена тако да се текст издиктира за 8–10 минута. Текст се једанпут прочита у целини. Затим се темпом природног говора диктира реченица по реченица (без понављања).

Учитељ написани диктат исправи, среди податке и унесе у табелу.

Табела треба да има, поред имена ученика, и рубрике:

- број укупно написаних речи,
- број погрешно написаних речи,
- број тачно написаних речи.

Ако желимо да испитамо и брзину писања, онда дајемо контролни диктат за ограничено време.

Податке добијене на завршном испитивању треба да упоредимо са подацима на почетном испитивању, на основу чега можемо сазнати колико је сваки поједини ученик научио, за које време и како је напредовао.

Добијени подаци нам служе за даљу методику рада са целим одељењем, са групама ученика и са појединцима, и за организацију додатне наставе.

СЛОВАРИЦА

Учење помоћу Словарице је динамично, атрактивно, развија спретност аналитичко-синтетичког мишљења и схвата структуре језика и говора. Од слова која су исписана на коцкама деца састављају речи и реченице из Уџбеника, по задатку учитеља и по слободном избору. Могу се ученици међусобно такмичити – ко ће тачније и брже да саставља речи и реченице.

Концепција словарице

Словарица је састављена од 30 пластичних коцки које су смештене у пластичну кутију, димензије 10,5 × 12,5 cm, висине 2,5 cm.

На свакој површи коцки је наштампано по једно слово – укупно 180 слова – 30 великих (азбука или абцеда) и 150 малих слова. Мала слова су одабрана према фреквенцији гласова у говору, што је условило различит број заступљености појединих слова.

На свакој коцки су различита слова. Слова су распоређена да се од њих могу састављати речи и реченице.

На унутрашњој страни поклопца кутије одштампано је кратко упутство деци како све могу да користе **Словарицу**.

На дну кутије се налази штампана азбука или абцеда да је деца науче играјући се „Слово на слово“.

Упутство за ученике за рад са Словарицом, смештено је у унутрашњој страни горњег дела кутије Словарице.

Словарица

На странама коцака налази се више великих и малих слова азбуке. Велика слова су црвена. Мала слова су црна. Кад се употребљава Словарица, све коцке из кутије треба растурити по столу.

Прво се може играти „Слово на слово“. Растури коцке по столу. Окрени сва црвена слова и сложи их преко одговарајућих слова која су написана на дну кутије. Можеш се такмичити са другом ко ће сложити азбуку тачније и брже.

Од слова која познајеш вежбај да састављаш речи. Сисли неку реч, затим ређај коцке тако да ту реч саставиш од слова на коцкама, на пример, име „Маша“. Сад се можеш играти игру замене слова. Прво слово „М“ замени словом „С“ и добићеш ново име „Саша“. Ако сада треће слово „ш“ замениш словом „в“, добићеш име „Сава“. Ако слово „С“ замениш словом „М“ и слово „в“ словом „р“, добићеш још једно ново име „Мара“. На сличан начин можеш састављати и друге речи, на пример, Јока, Кока, кола и слично.

Већ састављеним речима можеш додавати слова да би добио реч – на пример, „пета“ – „петао“, „реп“ – „репа“ итд.

Можеш речима да одузимаш слова и да добијеш нову реч, на пример, „миш“ – „иш“, „шала“ – „шал“ итд. Прочитај и објасни шта значи свака реч коју саставиш.

Можеш и на други начин да састављаш речи: узми у руку неколико коцака и растури их по столу. Прочитај слова и покушај да од њих саставиш неку реч.

Можеш и да се такмичиш са другом да би видео ко ће то да уради брже и тачније. Нека свако узме по неколико коцака и нека их растури по столу. Затим покушајте да саставите реч „Тома“ од слова, које сте добили. Ако нисте добили сва потребна слова, потражите их међу преосталим коцкама.

Ко први састави реч, тај је победник.

Кад научиш више слова, можеш састављати реченице.

Сисли реченицу и састави је од коцака са словима. Пази, реченица увек почиње великим словом. Сваку реченицу коју саставиш прочитај.

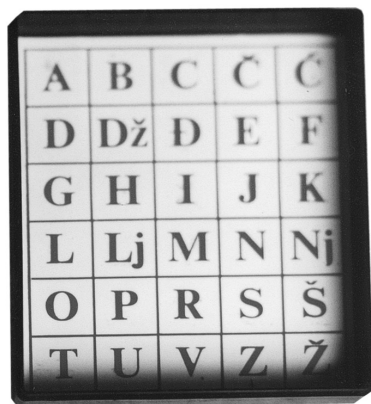
И при састављању реченице можеш да се такмичиш са друговима. Сислите, на пример, реченицу, истовремено почните да састављате и ко је први састави, тај је победник.

Увек кад завршиш рад са Словарицом, коцке сложи у кутију тако да ти велика слова буду горе, и то истим редом како су написана на дну кутије.

Кад сви ученици у твом разреду науче сва слова, можете се такмичити.

- Ко ће тачније и брже саставити задату реч?
- Ко ће тачније и брже саставити задату реченицу?
- Ко ће тачније и брже сложити азбуку?

Састављај што чешће речи и реченице од слова на коцкама, то ће ти помоћи да лакше и брже научиш да читаш и пишеш.

ДЕСАНКА СТОЈИЋ-ЈАЊУШЕВИЋ
ПРИРУЧНИК ЗА УЧИТЕЉЕ УЗ
ПОЛУПРОГРАМИРАНИ УЏБЕНИК

УЧИМ ЛАТИНИЦУ

за други разред основне школе

Прво издање, 2004. година

Издавач

Завод за уџбенике и наставна средства
Београд, Обилићев венац 5
www.zavod.co.yu

Лектор

МИРОСЛАВА РУЖИЋ-ЗЕЧЕВИЋ

Графички уредник

ДРАГАН ТАДИРОВИЋ

Коректор

ЗОРИЦА ГРУЈИЧИЋ

Обим: 1¼ штампарских табака

Формат: 17 × 24 cm

Тираж: 3000 примерака

Рукопис предат у штампу марта 2004. године.

Штампање завршено априла 2004. године.

Штампа: „Култура“, Бачки Петровац